

prince, knight, eing тощо. Залучення таких іменників, як *sultan, king, gentleman, prince, knight, Mr* демонструє самооцінку користувача та характер його самопозиціонування.

Другою численною групою є група нікнеймів, які містять у собі назву професії або хобі (21 од., 4,2%), напр.: *computerman, gynecologist, Jazzer, footballer4real, Cutebuilder36*.

Третє місце посідають чоловічі нікнейми, що містять географічну назву або об'єкт (18 од., 3,6%), напр.: *cute_german, michaelincanada, ItalianEngineer27, italianguy, cityIndieGuy*.

Аналізуючи виділені механізми за ступенем переваги серед мовних особистостей-чоловіків та мовних особистостей-жінок, можна зробити висновок, що механізм актуалізації зовнішніх якостей особистості (маркер – номінація статі або прикметник на позначення зовнішності) і механізм актуалізації внутрішніх якостей особистості (маркер – антропонім) більш популярні серед жінок, тоді як механізм актуалізації соціальних якостей (маркер – професія або хобі, топонім) можна позначити як «чоловічий» механізм гендерної саморепрезентації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Асмус Н. Г. Лингвистические особенности виртуального коммуникативного пространства : дис. ... кандидата филол. наук: 10.02.19 / Нина Геннадьевна Асмус. – Челябинск, 2005. – 191 с.

2. Гукосьянц О. Ю. Речевой аспект маскировки гендерной идентичности в англоязычной Интернет-опосредованной коммуникации : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Ольга Юрьевна Гукосьянц.– Пятигорск, 2016. – 228 с.

3. Сазонова Є. О. Антропонім в Інтернет-комунікації (на матеріалі української, англійської та італійської мов): дис. ... кандидата філол. наук: 10.02.15 / Євгенія Олександрівна Сазонова. – Донецьк, 2013. – 190 с.

4. Crystal D. Language and the Internet / D. Crystal // Cambridge University Press, 2004. – 272 p.

*Рудницька Лариса
Вінниця*

ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ХУДОЖНИХ ТЕКСТІВ ТА ХУДОЖНИХ ФІЛЬМІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Навчати мові – означає навчати культурі, та передбачає взаємопов'язаний комунікативний та соціокультурний розвиток студентів.

Система мовної освіти у закладах вищої освіти повинна бути орієнтована на особистість і здатна підготувати не просто спеціаліста-професіонала, а, передусім, культурну освічену, інтелігентну, творчу людину. Іноземну мову слід вивчати в контексті культури в цілому та культури країни мови, що вивчається зокрема, і цьому сприяє читання іноземних текстів та перегляд автентичних художніх фільмів [1, 53].

Автентичні художні твори володіють необмеженими навчальними можливостями інтелектуального, культурного, духовного, морального, емоційного та естетичного розвитку особистості і відзначаються такими дидактично цінними особливостями, як естетична та стилістична досконалість. На даний час, більшість методистів сходяться на думці, що навчання читанню на заняттях з іноземної мови варто будувати так, щоб студенти сприймали його як реальну діяльність, що має високе практичне значення. Крім того воно розвиває мовне мислення студентів, допомагає не лише повторенню та закріпленню лексичного матеріалу, що вивчається, а й граматичних конструкцій [5, 11]. Читання сприяє збільшенню словникового запасу. Робота над текстом надає студентам можливість систематично знаходитись в атмосфері іноземної мови, так як внутрішня мова при читанні – це також форма спілкування мовою, що вивчається (з автором книги, з героями), що сприяє формуванню міцних комунікативних навиків.

При навчанні іноземній мові одним з головних завдань, які стоять перед викладачем є завдання познайомити студентів з культурою країни, мова якої вивчається. Викладання мови не можливе без культурного коментування. Твори художньої літератури – це дуже корисне джерело автентичних матеріалів у вигляді прози, віршів, драми. Відомо, що автентичні тексти лінгвокраїнознавчого змісту сприймаються студентами з великим інтересом, підвищують мотивацію вивчення мови й забезпечують можливість для розширення знань про країну, мова якої вивчається [2, 86]. Все це дозволяє студентам краще зрозуміти специфіку й своєрідність нової для них культури.

Добираючи художні тексти для навчання іноземної мови необхідно враховувати такі критерії як: відповідність тексту мовній компетенції студентів та наскільки зміст твору може їх зацікавити [2, 250].

Ще одним вагомим чинником у вивченні іноземних мов є використання під час заняття автентичних відеоматеріалів, що також допомагає створити природне мовленнєве середовище у процесі навчання.

Під час роботи з відеосюжетами можна виділити декілька етапів, які мотивують та налаштовують студентів до праці, зацікавлюють їх. Перший етап – це підготовка аудиторії до перегляду відеоматеріалів. Як правило на цьому етапі використовуються різноманітні лексичні вправи,

читання вголос незнайомих слів та коротких текстів за тематикою відео. Викладач може пояснити значення окремих слів, або надати їх переклад, які на його думку, можуть викликати певні труднощі та ускладнити опрацювання відеосюжету [2, 135].

Під час перегляду відеосюжету вправи та завдання мають на меті подальший розвиток мовної та соціокультурної компетенції студентів. Викладач може зупинити фільм та запропонувати студентам надати свої версії подальшого розвитку сюжету або запросити студентів відтворити діалог чи аудіотекст. Такий прийом підвищує комунікативну активність студентів. Іноді можна вимкнути зображення, щоб залишився лише звук, і запропонувати студентам відповісти на запитання хто говорив, де відбувалися події, що робили герої, і таке інше. Після цього сюжет можна переглянути ще раз і перевірити свою інтерпретацію

Після перегляду відеофрагменту доцільними будуть такі вправи, як виправлення інформаційних помилок, вибір правильної відповіді, доповнення речень, поєднання частин речень. Враховуючи різний рівень студентів потрібно також розробляти різнорівневі завдання, щоб навіть найслабкіші студенти не втратили інтерес до автентичного художнього фільму. Якщо рівень групи дозволяє, можна провести загальну дискусію, рольову гру та інші комунікативні види робіт на занятті. Можна також запропонувати студентам співвіднести побачене з реальними ситуаціями в їхньому житті, їхній країні та проаналізувати схожість та відмінність в культурах.

У просунутих групах при перегляді художніх фільмів або уривків з них можна користуватися таким методичним прийомом як "роль свідка". Студенти виконують ролі свідків, які спостерігають життєві ситуації та просто повідомляють про те, що вони бачили на екрані. Епізод або фільм демонструється один раз з початку і до кінця без перерви. Група отримує декілька питань про те, що вони побачили: де відбувалася дія, скільки там було людей, як вони були одягнені, що сталося спочатку, що потім, і так далі. Питань, як правило, небагато, але вони мають бути зорієнтовані на ключові моменти, які студентам потрібно враховувати при реконструкції епізоду. Студенти отримують роздруківки з іменами, географічними назвами та ключовими словами або читають їх на дошці. Потім пропонується по пам'яті записати побачене. При перегляді документальних фільмів і програм новин у групах, що не мають досвіду роботи з відео, рекомендується на декількох перших зайняттях запропонувати студентам перелік питань на пошук інформації. Ці питання можуть мати певну тематичну спрямованість

При роботі з автентичними відеоматеріалами потрібно брати до уваги відповідність відео сюжету до рівня володіння іноземною мовою

студентів; відповідність тематики відеоматеріалу не лише до теми заняття, але й до загальних захоплень, тих хто навчається; тривалість перегляду відеоматеріалу (занадто довгий перегляд знижує концентрацію уваги, що зменшує ефективність роботи); різноманітність та доцільність вправ до тексту; допомога або консультація викладача при перегляді [4, 73].

Текст не повинен бути переобтяжений новими словами та незнайомими виразами. Сюжети не повинні займати більше 10-15 хвилин або ділитися на смислові відрізки, які можна повторювати кілька разів за період заняття. Усі відрізки повинні мати закінчений сюжет. Така робота викладача дозволяє уникнути перенапруги уваги студентів і зберегти їх інтерес до фільму.

Хоча робота з автентичними відеоматеріалами на заняттях з іноземних мов не є новою тенденцією, вона все ж є цікавою для більшості студентів і, якщо вдало використовується викладачем, то, безумовно підвищує їх мотивацію та сприяє більш ефективному засвоєнню матеріалу.

Використання автентичних фільмів вимагає від викладача проведення певної підготовчої роботи. Як вже зазначалося вище, під час роботи з відеосюжетами можна виділити декілька етапів, і відповідно до кожного етапу повинні бути розроблені певні завдання. Окрім того, викладач повинен бути готовим прокоментувати явища відображеної фільмом реальності іншої культури, які можуть викликати у студентів непорозуміння й деяке почуття дискомфорту в силу відмінності від рідної культури і властивої їй системи цінностей.

Практика навчання іноземним мовам показує, що доцільно віддавати перевагу мелодрамам, комедіям і телесеріалам, адже вони рясніють діалогами та живою розмовною мовою. Їх теми і сюжети відповідають віковим і комунікативним потребам студентів. Комедії дозволяють ознайомитись з гумором, властивим носіям мови, що вивчається та їх менталітетом. Це також відіграє важливу роль при формуванні соціолінгвістичної та соціокультурної компетенції, що наближає студентів до автентичної мови [5, 13].

Оскільки оволодіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування відбувається в умовах відсутності природного середовища спілкування, то використанню автентичних відеофільмів та автентичних художніх творів при формування соціолінгвістичної компетенції належить особлива роль. Саме вони є ефективним засобом формування соціолінгвістичної компетенції в усному спілкуванні, головним чином тому, що демонструють цілісні сценарії, наочно представляють соціокультурну реальність, контекст і ситуацію спілкування у

вербальному і невербальному плані вираження; дозволяють формувати у студентів стійкі асоціації певного ситуативного контексту [2, 128].

Особливість відеофільмів та художньої літератури полягає в тому, що вони можуть зображати комунікативні ситуації найбільш повно. До того ж, їх використання сприяє індивідуалізації навчання і розвитку вмотивованості мовленнєвої діяльності студентів. При використанні на заняттях автентичних художніх творів та автентичних художніх фільмів розвиваються два види мотивації: самомотивація, коли матеріал цікавий сам по собі, і мотивація, яка досягається тим, що студенту демонструється, що він може зрозуміти мову, яку вивчає. Це приносить задоволення і додає віру в свої сили і бажання до подальшого вдосконалення.

Отже, усе вищезазначене дає змогу стверджувати, що використання автентичних художніх фільмів та автентичних художніх творів сприяє формуванню позитивної мотивації у вивченні іноземних мов, створенню доброзичливого та зацікавленого ставлення до країни, мова якої вивчається, її культури та народу, сприяє розвитку мовної та соціокультурної компетенції студентів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бориско Н.Ф., Шиханян Н.Б. Социально-психологические предпосылки формирования лингвосоциокультурной компетенции // Иноземні мови. – 1997. – №1. – С. 53-56.
2. Єлізарова Г.В. Культура і навчання іноземних мов / Г.В. Єлізарова– СПб.: КАРО, 2005. – 352 с.
3. Еврофова А.А. Можно ли изучать зарубежную литературу так же, как родную? // Відродження. – 1996. – №3. – С.3-5
4. Пасов Е.И. Программа–концепция инноязычного коммуникативного образования / Е. И. Пасов. – М.: Просвещение. – 2000. – 173 с.
5. Смирнов И.Б. Развитие устной речи учащихся на основе аутентичного художественного фильма / И.Б. Смирнов // Иностранные языки в школе. – 2006. – №6. – С.11-14.